

NIE PSUJCIE NAM ŚWIATA

Autorka pomysłu : Anna Karwińska

Kierowanie projektem: Anna Karwińska, Katarzyna Sanak-Kosmowska

Współpraca przy realizacji: Andrzej Róg, Jan Tuszewski

Uczestnicy projektu: przedstawiciele dwóch pokoleń - dzieci oraz seniorzy

Współpraca z organizacjami pozarządowymi: Centra Aktywności Seniorów Siemacha

Założenia

W różnych społeczeństwach, a także w skali globalnej, istnieją grupy wykluczone czy marginalizowane w pewnych sferach życia społecznego. Są one nieobecne, pomijane, niewidzialne i niesłyszalne w procesach dyskursu społecznego, choć wiele (większość) tych dyskursów dotyczy ich życia, szans realizowania potrzeb. Podstawą tej marginalizacji może być płeć, przynależność etniczna, status społeczno-ekonomiczny, ale także wiek, zarówno zbyt młody, jak i zbyt zaawansowany. Projekt dotyczy właśnie przedstawicieli tych dwóch ostatnich grup i ma umożliwić im wyrażenie idei pod hasłem „Nie psujcie nam świata”.

Są oni traktowani, przez rozmaite instytucje, raczej przedmiotowo niż podmiotowo. Czasem deklaratorywnie, chodzi o szlachetne motywacje, o „działanie dla dobra”, „pochylenie się z troską” nad problemami, zapewnienie „zasłużonego odpoczynku, spokoju” Z kolei w przypadku dzieci „zapewnienie radosnego dzieciństwa”, chronienie mitycznej Arkadii dla tego okresu życia.

Nie negując takich motywacji wskażmy jednak, że w konsekwencji obie grupy znajdują się w życiu społecznym w pozycji opisywanych przez Zygmunta Baumaną „Ludzi społecznie zbędnych” w danej sferze życia zbiorowego. Tymczasem, jak wskazują analizy rozwoju gatunku *homo sapiens sapiens*, obie te grupy mają unikatowe zasoby, bez których ewolucja kulturowa człowieka nie byłaby możliwa.

Z jednej strony mamy doświadczenie, zdolność do refleksji, zasób wiedzy, pozwalający na rozwiązywanie rozmaitych problemów dotyczących zwłaszcza sfery relacji społecznych (seniorzy). Z drugiej, skłonność do ryzyka, eksperymentów, skłonność do buntu przeciwko normom, okres intensywnego uczenia się (dzieci i młodsze nastolatki). Pod tym względem jesteśmy wyjątkowi i dlatego możliwy jest rozwój pozabiologiczny. (Marcin Ryszkiewicz, Miliardy lat. Eseje o ewolucji, Prószyński i S-ka, Warszawa 2007.)

Cele:

Celem projektu jest przedyskutowanie z przedstawicielami obu wymienionych wyżej grup wybranych zagrożeń dla przyszłości ludzi i świata, zidentyfikowanych przez naukowców. Dalej stworzenie im możliwości konfrontacji dwóch (pokoleniowych) punktów widzenia i wyartykułowania ich.

Pomoc w stworzeniu obszaru porozumienia pokolenia dziadków z pokoleniem wnuków owocującego wspólnymi konkluzjami i postulatami.

Kolejnym celem jest przedstawienie głosu obu pokoleń (obaw, oczekiwań, nadziei) w tej sprawie, w ramach Open Eyes Economy Summit w Krakowie w listopadzie 2021.

Oczekiwane efekty

Wzrost aktywnego zaangażowania zarówno juniorów jak i seniorów w debatę o ważnych sprawach dotyczących teraźniejszości i przyszłości świata, określenia swojego udziału w tej debacie.

Rozwój wiedzy dotyczącej różnego typu zagrożeń, zarówno naturalnych jak i antropogenicznych oraz możliwych niepożądanych skutków tych zagrożeń. Zachęcenie do zdobywania informacji i rozwijania zainteresowań.

Zwiększenie poczucia sprawstwa i ważności swoich opinii poprzez stworzenie możliwości udziału w debacie.

Kształcenie kompetencji do dyskusji, umiejętności formułowania argumentów, słuchania innych, wypowiedzenia swojego zdania.

Stworzenie warunków do „wymiany międzypokoleniowej”, zarówno w sferze poglądów i opinii, jak i postaw, umiejętności, kompetencji (np. cyfrowych).

Wzmocnienie zdolności do współpracy w heterogenicznych zespołach i przyjmowania różnych ról społecznych w trakcie wspólnego wykonywania zadań.

Przełamywanie barier, wzajemnych stereotypów i autostereotypów dotyczących „młodych” i „starych”

Odkrywanie zasobów potrzebnych do tworzenia relacji i więzi międzypokoleniowych

Proponowane sposoby osiągnięcia tych celów

Warsztaty dyskusyjne

Organizacja i prowadzenie warsztatów poświęconych kondycji współczesnego świata, zagrożeń i obaw związanych z przyszłością i postrzegania swojego miejsca w zachodzących zmianach globalnych i lokalnych. Warsztaty będą prowadzone częściowo osobno z każdą grupą, a częściowo wspólnie dla obu grup)

Punktem wyjścia warsztatów będzie identyfikacja obecnych, a także przyszłych zagrożeń. Będzie odbywało się to na podstawie materiałów pokazujących ustalenia naukowców różnych dziedzin oraz danych prezentujących stan świata. (w tym zagadnienia skutków globalizacji, zmian klimatycznych, zagrożenia globalnymi konfliktami, terroryzmem, skutkami rewolucji technologicznej, zmianami w społecznym funkcjonowaniu- samotność, słabnięcie więzi, fake news, zagrożenia pandemią itd. w zależności od zainteresowań uczestników).

W trakcie warsztatów wypracowane zostaną wizje przyszłości świata (pozytywne i negatywne), a także swojego udziału w tych procesach przemian. Następnie te wizje zostaną skonfrontowane i przedyskutowane.

Materiały na wystawę

Jako jeden z efektów warsztatów powstaną materiały do planowanej wystawy „NIE PSUJCIE NAM ŚWIATA”, zarówno w formie prac plastycznych (np. plakaty, postery, rysunki), jak i krótkich wypowiedzi pisemnych (np. hasła, ostrzeżenia itd.)

Scenariusz

Drugi efekt warsztatów to opracowanie oryginalnego scenariusza do performance'u **NIE PSUJCIE NAM ŚWIATA**. Część scenariusza powstanie jako tekst własny uczestników, część będzie oparta na wykorzystaniu różnych tekstów. Wśród wstępnych propozycji można wymienić: Wykład noblowski Olgi Tokarczuk, fragmenty Encykliki Laudato si' Ojca Świętego Franciszka poświęconej trosce o wspólny dom, fragment „Profesora Słonia” Juliana Kawalca, podejmującego problem porozumienia międzypokoleniowego, wizje przyszłości sprzed 100 lat z dramatu „Trzy siostry” Czechowa, wiersze Walta Whitmana, Czesława Miłosza, Wisławy Szymborskiej, Adama Zagajewskiego, a także inne teksty zaproponowane przez Uczestników.

Pytania na sesję Q&A

Efektom dyskusji w trakcie warsztatów będzie także zaproponowany zestaw pytań do ekspertów, które reprezentanci Uczestników zadadzą w trakcie sesji Q&A

Praca nad prezentacją performance

Warsztaty aktorskie, ruchowe i muzyczne rozwijające indywidualne umiejętności Uczestników. Próby z udziałem Uczestników, osób prowadzących projekt Reżysera i Specjalisty od multimediiów. (optymistycznie zakładamy, że „na żywo”, na terenie UEK).

Integralnym elementem performance, swoistym aktywnym tłem dla prezentowanych tekstów będzie wyświetlany przekaz multimedialny dopasowany do treści.

Prezentacja projektu na OPEN EYES ECONOMY SUMMIT obejmie trzy główne elementy:

- I. Wystawa.:
 - plakaty, prace plastyczne oraz wypowiedzi pisemne
 - film zawierający zdjęcia z prowadzonych zajęć i powstawania prac wypowiedzi w ramach dyskusji
- II. Performance „Nie psujcie nam świata”

III. Sesja Q&A z ekspertami reprezentującymi różne dziedziny wiedzy: genetyka, informatyka, socjologia, ekonomia, nauka o klimacie)